

Phạm Khôi Nguyên

BUBU và Titi

Hành trình học hỏi từ thử thách

NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ VIỆT NAM

Phạm Khôi Nguyên

Mình họa: Modokid & Virgo Phạm

BUBU và Titi

Hành trình học hỏi từ thời thơ ấu

Nhà xuất bản Phụ nữ Việt Nam

Xuất bản theo hợp đồng giữa Nhà xuất bản Phụ nữ Việt Nam và tác giả, 2022.

Bản quyền tác phẩm đã được bảo hộ. Mọi hình thức xuất bản, sao chụp, phân phối dưới dạng in ấn hoặc văn bản điện tử, đặc biệt là việc phát tán trên internet mà không có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản và tác giả là vi phạm pháp luật và làm tổn hại đến quyền lợi của Nhà xuất bản và tác giả. Không ủng hộ hay khuyến khích những hành vi vi phạm bản quyền. Chỉ mua bản in hợp pháp.

Mục lục

Trang 4

Lời tác giả

Chương 1 - trang 6

Người bạn mới

Chương 2 - trang 11

Bubu cá biệt
hay Bubu độc đáo?

Chương 3 - trang 18

Cá heo Titi
độc đáo vượt khó

Chương 4 - trang 22

Bảo vệ rùa biển

Chương 5 - trang 29

Giải cứu cá voi

Chương 6 - trang 35

Chú cá mập khổng lồ

Chương 7 - trang 41

Vì sao
phải học?

Chương 8 - trang 47

Sáng tạo là gì?

LỜI TÁC GIẢ

*Có bao giờ bạn hình dung con của chúng ta 10 năm, 20 năm sau sẽ trưởng thành như thế nào không? Sẽ giống ta? Giỏi giang hơn ta? Hay vẫn cần chúng ta che chở? Ba mẹ đã chuẩn bị hành trang gì cho con? Ba mẹ đã giúp con **tự trải nghiệm bài học cuộc đời** chưa?*

*Trẻ con lớn nhanh từng ngày, chẳng mấy chốc năng lượng ấy, tư duy ấy của con - ba mẹ khó lòng theo kịp. Thời đại của các con khác với thời chúng ta sinh ra và lớn lên. Khác biệt đó cần được dung hòa bằng chính sự rèn luyện năng lực của ba mẹ. Làm được điều đó, ba mẹ mãi là người đồng hành mà con lựa chọn. Ở đây, tác giả muốn nhấn mạnh "con lựa chọn", vì đến độ tuổi xác định độc lập, việc có chọn ba mẹ là người chia sẻ mọi niềm vui và nỗi buồn, mọi rắc rối lẫn thành tựu hay không là do con quyết định. Để được con tin tưởng, ba mẹ cần nhất quán giữa lời nói và hành động. Đó gọi là **làm gương**. Bên cạnh việc dạy con bằng lời nói thì làm gương là cách hữu hiệu nhất.*

*Khi **trải nghiệm** những bài học cuộc sống, chúng ta **đúc kết** lại thành tấm gương, làm bài học cho con. Như vậy sẽ giá trị hơn mọi lời giáo huấn suông. Trẻ em không chỉ nghe ba mẹ nói, chúng nhìn vào việc ba mẹ làm. Con sẽ học được rất nhiều từ chính tấm gương và sự dẫn dắt của ba mẹ.*

Quá trình nuôi con là hành trình ba mẹ tự rèn luyện chính mình, sống lại tuổi thơ lần nữa và trưởng thành thực sự, để làm gương cho con. Vốn dĩ ta không thể cho ai cái mà mình không có. Nếu ba mẹ không rèn luyện các phẩm chất cần thiết, con sẽ học hỏi từ ai?

Hãy là người đồng hành, bắt đầu cùng đọc sách với con nhé ba mẹ!

*Quyển sách này sẽ giúp ba mẹ **kết nối** với con qua các câu chuyện cùng các thông điệp về Yêu thương, Trí tuệ và Nghị lực, được diễn đạt bằng ngôn ngữ phù hợp cho ba mẹ lẫn trẻ con.*

***Học, hiểu và thực hành** thường xuyên sẽ trở thành thói quen của các con. Thói quen trở thành tính cách, tính cách gặt số phận là vậy.*

Đó là mong mỏi của tôi khi viết quyển sách này.

Phạm Khôi Nguyên

Chương 1: Giới thiệu

NGƯỜI BẠN MỚI

Mặt trời đỏ ánh nắng màu vàng cam trên Vịnh Hải Dương. Những cây anh đào nở hoa rực rỡ dọc bãi biển. Xa xa, sóng lùa vào cát tạo nên những bọt nước li ti.

Cậu bé Bubu vừa đi dạo vừa hát khe khẽ. Cậu vui vẻ đuổi theo những chú còng gió. Bỗng Bubu khựng lại, có cái gì đó đang vùn vụt trên bãi cát.

Bubu đến gần và thật ngạc nhiên - một chú cá heo bị quấn chặt trong tấm lưới đánh cá. Thật tội nghiệp làm sao! Cậu bé vội vàng dùng sức mở tấm lưới đang quấn chặt chú cá heo. Tấm lưới in hằn những vết thật sâu trên lớp da bóng mượt. Chú đã vùng vẫy rất chật vật để mong thoát ra. Có lẽ ai đó đã ném tấm lưới cũ xuống biển. Chú cá heo có chiếc vây đuôi bị mất một mảnh.

- Làm sao có thể bơi lội được khi thiếu một mảnh vây đuôi nhỉ? - Bubu ngạc nhiên nghĩ thầm.

Khi tấm lưới mở ra, chú cá heo kiệt sức nằm bất động. Sóng đã đánh dạt chú vào bờ. Bubu loay hoay kéo chú xuống nước. Gần đây có những tảng đá được thiên nhiên xếp đặt vây tròn như hồ bơi giữa biển. Thật là một nơi thích hợp để chú cá heo nghỉ ngơi. Bubu đã mang đến ít thức ăn. Chú cá tội nghiệp cần một bữa ăn ngon lành.

Bubu là cậu bé bơi rất giỏi. Cậu thích lặn sâu dưới biển để nghe các chú cá chuyện trò.

Những ngày tiếp theo, Bubu vẫn mang thức ăn đến cho chú cá heo.

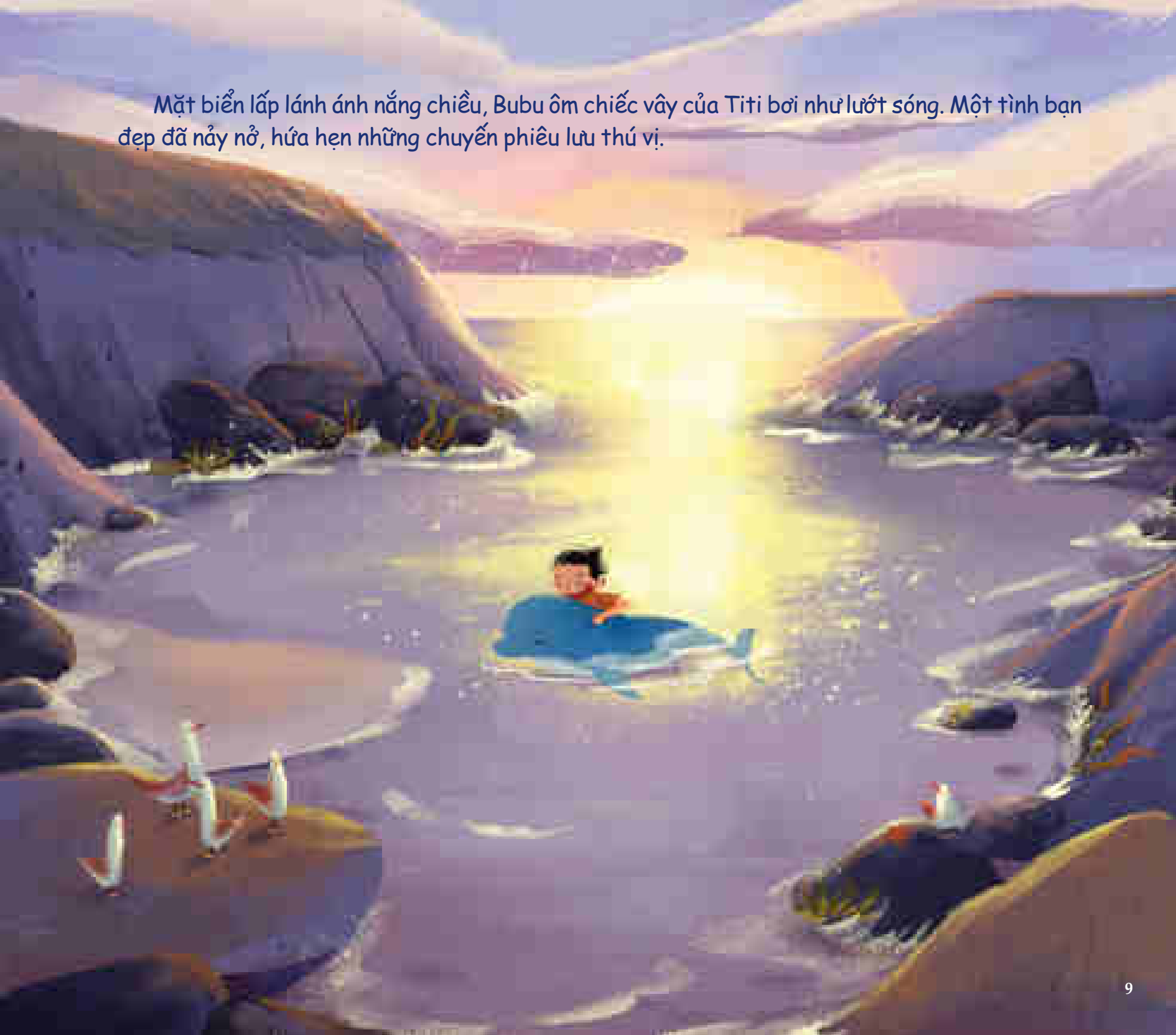
- Cậu tên là Titi à? Mình là Bubu. - Bubu trò chuyện cùng người bạn mới.

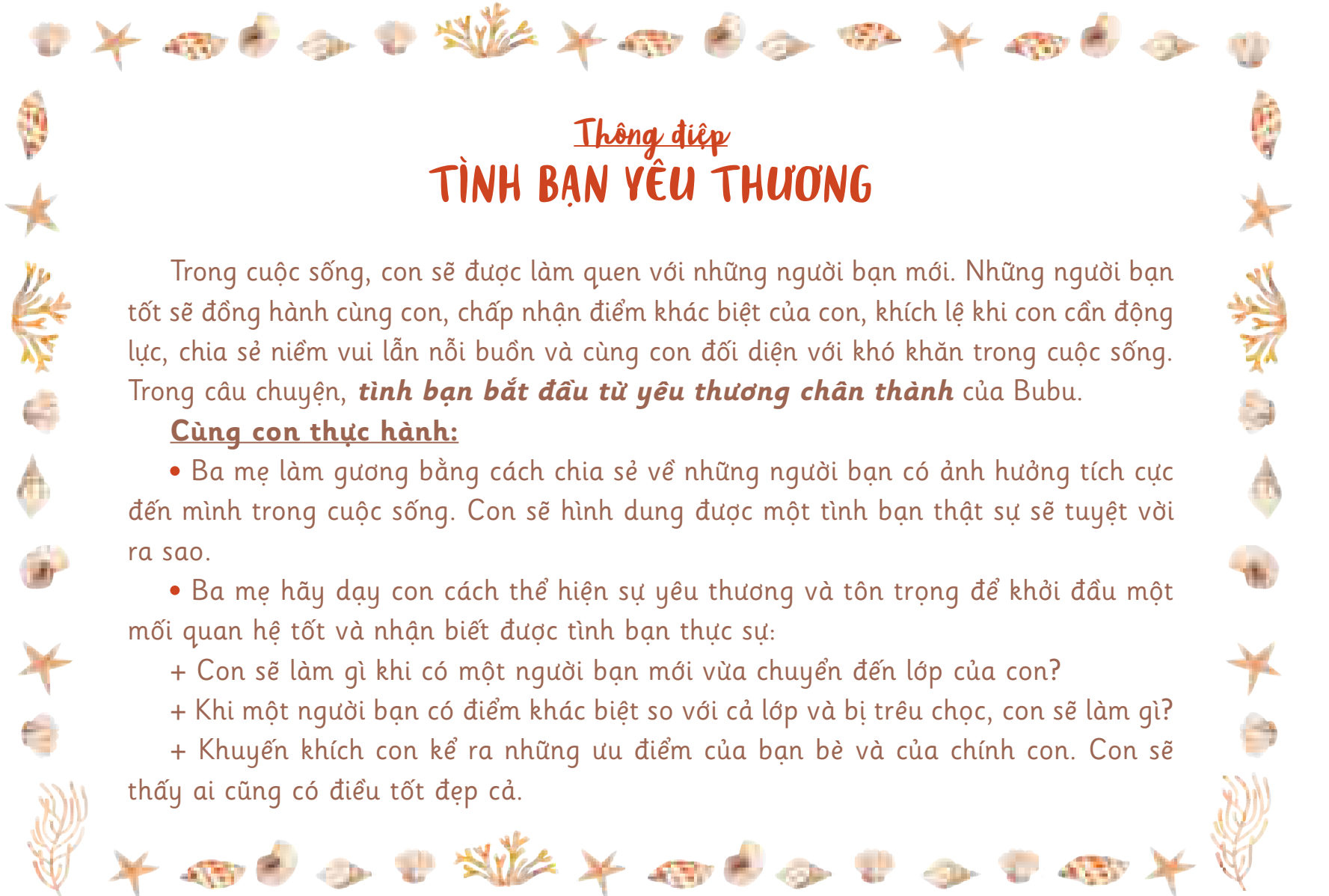
- Cảm ơn cậu đã giúp đỡ. Lúc mình đang bơi thì tấm lưới ập đến. - Titi nói.

Vài ngày sau, Titi khỏe lại. Chú ta có thể nhảy lên cao khỏi mặt nước. Đây là chú cá heo có cú nhảy lộn nhào khỏi mặt nước đỉnh nhất mà cậu từng thấy. Thật tuyệt vời khi có một người bạn cừ khôi như vậy. Bubu cùng người bạn mới của mình chơi đùa giữa những con sóng, lặn ngấm san hô và kể chuyện cho nhau nghe.

Mặt biển lấp lánh ánh nắng chiều, Bubu ôm chiếc vây của Titi bơi như lướt sóng. Một tình bạn đẹp đã nảy nở, hứa hẹn những chuyến phiêu lưu thú vị.

Thông điệp **TÌNH BẠN YÊU THƯƠNG**

Trong cuộc sống, con sẽ được làm quen với những người bạn mới. Những người bạn tốt sẽ đồng hành cùng con, chấp nhận điểm khác biệt của con, khích lệ khi con cần động lực, chia sẻ niềm vui lẫn nỗi buồn và cùng con đối diện với khó khăn trong cuộc sống. Trong câu chuyện, **tình bạn bắt đầu từ yêu thương chân thành** của Bubu.

Cùng con thực hành:

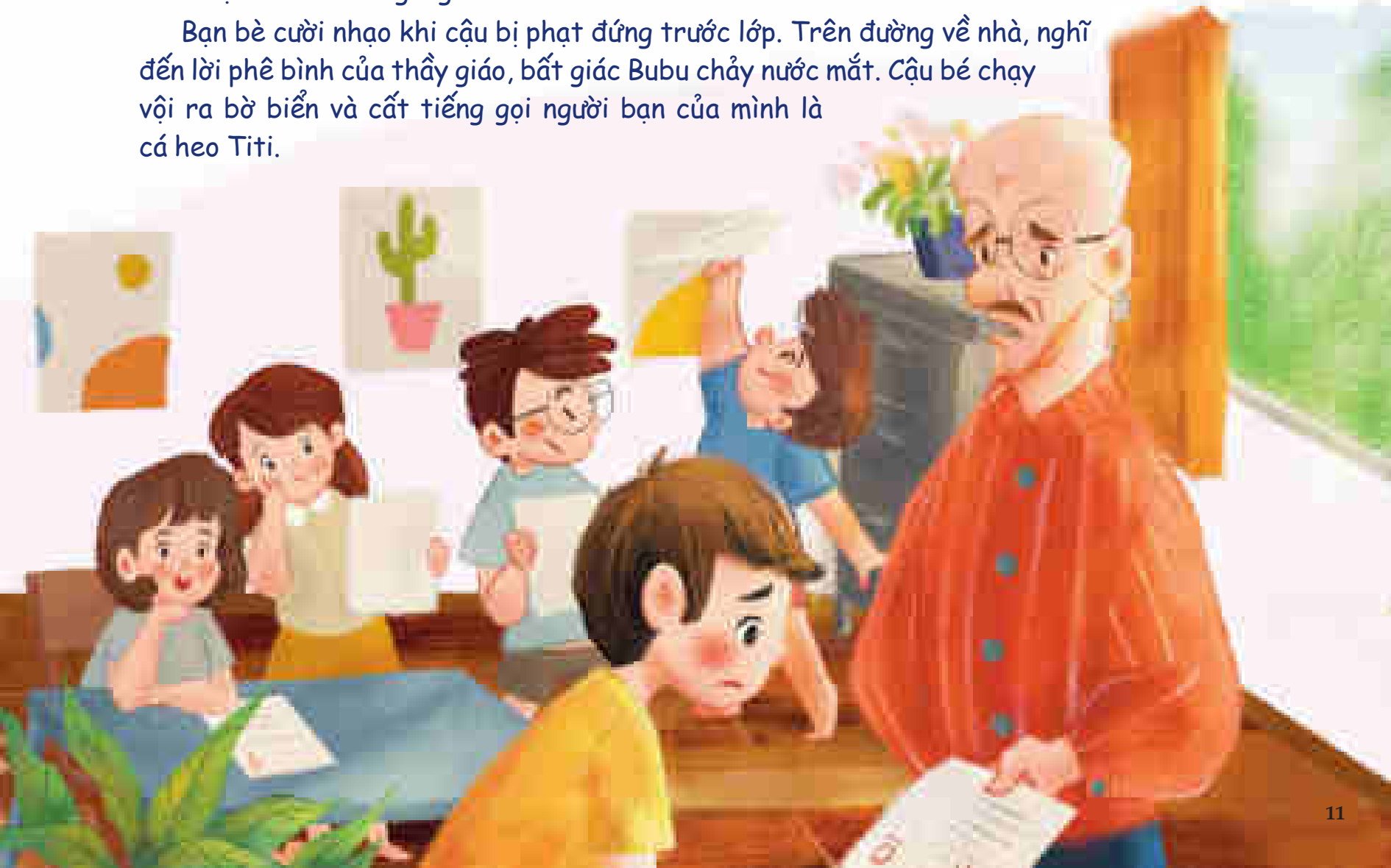
- Ba mẹ làm gương bằng cách chia sẻ về những người bạn có ảnh hưởng tích cực đến mình trong cuộc sống. Con sẽ hình dung được một tình bạn thật sự sẽ tuyệt vời ra sao.
- Ba mẹ hãy dạy con cách thể hiện sự yêu thương và tôn trọng để khởi đầu một mối quan hệ tốt và nhận biết được tình bạn thực sự:
 - + Con sẽ làm gì khi có một người bạn mới vừa chuyển đến lớp của con?
 - + Khi một người bạn có điểm khác biệt so với cả lớp và bị trêu chọc, con sẽ làm gì?
 - + Khuyến khích con kể ra những ưu điểm của bạn bè và của chính con. Con sẽ thấy ai cũng có điều tốt đẹp cả.

Chương 2:

BUBU CÁ BIỆT HAY BUBU ĐỘC ĐÀO?

Ở lớp, Bubu bị xem là học sinh cá biệt. Hôm nay, thầy giáo đã nổi giận khi trả bài kiểm tra tuần trước cho Bubu. Cậu bé không thể làm tốt dù đã tập trung nghe giảng. Hình ảnh chữ và số nhảy múa trong đầu cậu. Thầy giáo cho rằng cậu lười biếng và kết quả học tập thê thảm này là do cậu chưa đủ cố gắng.

Bạn bè cười nhạo khi cậu bị phạt đứng trước lớp. Trên đường về nhà, nghĩ đến lời phê bình của thầy giáo, bất giác Bubu chảy nước mắt. Cậu bé chạy vội ra bờ biển và cất tiếng gọi người bạn của mình là cá heo Titi.

Sau khi bơi lội thỏa thích, cậu kể cho Titi nghe về việc học của mình.

- Tớ không thể đọc chữ giỏi như các bạn. Tớ cảm thấy mình thật ngu ngốc. Ước gì tớ là cá heo. Cá heo không cần phải học. - Bubu than thở.

- Cá heo hay bất kỳ loài sinh vật nào cũng cần phải học. Tớ không nghĩ cậu ngu ngốc. Cậu thật đặc biệt! Tớ chưa từng thấy con người nào bơi lặn giỏi như cậu. Những người khác, họ không thể nín thở dưới nước được 40 giây. - Titi mỉm cười trấn an.

- Nhưng ở trường tớ là học sinh cá biệt đấy. - Bubu nói.

- **Cá biệt có một cách gọi khác là độc đáo.** - Titi nhún vai giải thích - Khi tớ vừa sinh ra, cả đàn đều cho rằng tớ không thể sống sót. Vì tớ yếu ớt và không thể bơi được. Vây đuôi của tớ bẩm sinh đã khuyết một mảnh. Tớ không thể giữ thăng bằng. Cậu biết cá heo cũng có thể chết đuối chưa?

- Cá heo chết đuối ư? - Bubu kinh ngạc thốt lên.

- Đúng vậy! - Titi đáp - Mang tiếng là cá nhờ khả năng bơi lội, nhưng chúng tớ vẫn có thể chết vì sặc nước. Thật ra cá heo không phải cá, mà là một loài thú. Chúng tớ đẻ con và nuôi con bằng sữa thay vì đẻ trứng như các loài cá khác. Là thú nên chúng tớ thở bằng phổi. Giống như loài người, chỉ cần nước vào phổi, tớ sẽ chết đuối. Nhớ ngày xưa khi ra đời, mẹ đã đưa tớ lên mặt nước để tớ thở ngay lập tức. Vì tớ không thể bơi, cả đàn đã cùng nhau dìu tớ.

- Thật vậy sao? - Bubu kêu lên.

- Đúng vậy! - Titi hồi tưởng - Trong những lúc khốn khó nhất tớ đã hỏi mẹ rằng, tại sao lại là tớ? Tại sao tớ lại là chú cá heo duy nhất trong đàn bị khiếm khuyết?

- Mẹ cậu đã trả lời như thế nào? - Bubu hỏi.

- Mẹ tớ nói rằng **"Thử thách là cơ hội"**, rằng **mọi thứ xảy ra đều có lý do.** Chính nghịch cảnh này là cơ hội cho tớ rèn luyện nghị lực mà thôi. - Titi đáp.

- Mẹ cậu thông thái thật đấy! - Bubu xúc động nói.

- Tớ nghĩ cậu nên chia sẻ khó khăn của cậu với mẹ. - Titi trấn an - Mẹ cậu sẽ là người đưa ra lời khuyên tốt nhất.

Chiều hôm đó, Bubu trở về nhà, đặt bài kiểm tra điểm 0 trên bàn. Cậu nói với mẹ rằng bản thân đã rất cố gắng và rằng cậu không thể nào nhớ được các chữ. Cậu xấu hổ khi bị thầy giáo và bạn bè cười chê. Cậu xin lỗi vì làm mẹ thất vọng.

Mẹ Bubu im lặng khi nghe cậu nói. Sau đó, mẹ cúi người xuống đến khi có thể dễ dàng nhìn vào mắt cậu.

- Mẹ cảm ơn con, Bubu. - Mẹ nói.

Bubu ngược đôi mắt đỏ hoe của mình kinh ngạc nhìn mẹ: "Vì sao ạ?"

- Vì con đã dũng cảm chia sẻ suy nghĩ của con cho mẹ biết. - Mẹ ngừng một lúc rồi nhẹ nhàng giải thích

- Thật khó để có thể nói về rắc rối của mình, mẹ đã từng như vậy. Mẹ biết con phải thật dũng cảm để nói sự thật.

- Mẹ... - Bubu lau nước mắt.

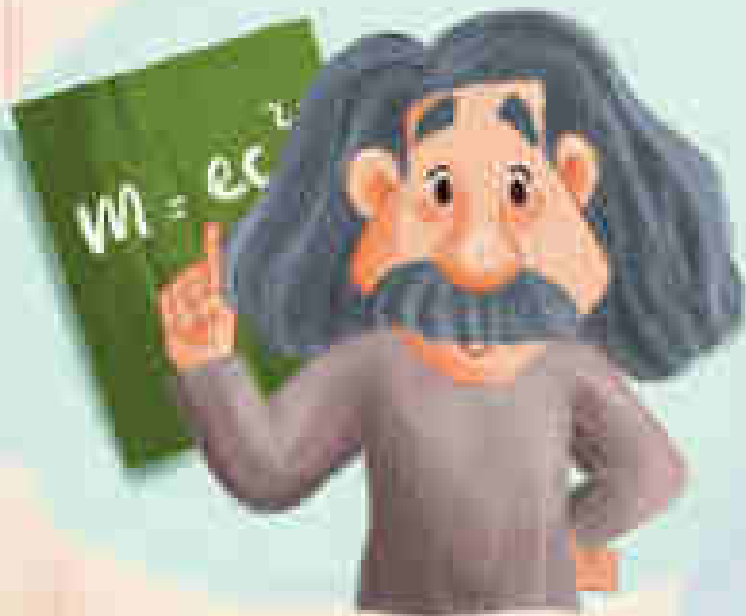
- Bây giờ, mẹ và con cùng nghĩ ra cách để giải quyết vấn đề này nhé! - Mẹ mỉm cười trấn an.

Để động viên Bubu, mẹ cậu kể cho cậu nghe về những người nổi tiếng đã gặp vấn đề với việc học:

- Albert Einstein là nhà vật lý người Đức và được đánh giá là một trong những cha đẻ của vật lý hiện đại.

- Leonardo da Vinci là một nhà sáng chế vĩ đại người Ý, họa sĩ vĩ đại, nhà bác học, kỹ sư và nhà giải phẫu, một trong những đại diện xuất sắc nhất của nghệ thuật và khoa học thời Phục hưng.

- Thomas Edison là nhà khoa học, nhà sáng chế và một thương nhân đã phát minh ra rất nhiều thiết bị có ảnh hưởng tới cuộc sống của chúng ta.

Những người tuyệt vời đó đều mắc chứng khó đọc, chuyện tưởng chừng đơn giản với nhiều người.

- Nay Bubu, mẹ luôn yêu con dù con có thể đọc được hay không. Mẹ nhớ như in lần đầu tiên ra biển con đã bơi như một chú cá. Thật ngốc khi yêu cầu cá phải biết đọc, đúng không nào?
- Mẹ nói.

Những lời động viên của mẹ xoa dịu tâm trạng đang rối bời của Bubu. Chính sự đồng cảm của mẹ khiến cậu càng quyết tâm tập đọc. Sau thời gian kiên trì cùng mẹ thử nhiều cách học thú vị, Bubu đọc được trôi chảy. Nụ cười rạng rỡ trên khuôn mặt cậu bé. Như Titi từng nói: Thử thách là cơ hội. Thì ra điều mà cậu cho là khiếm khuyết của mình thật ra chỉ là **bối cảnh để rèn luyện** sự kiên trì mà thôi.

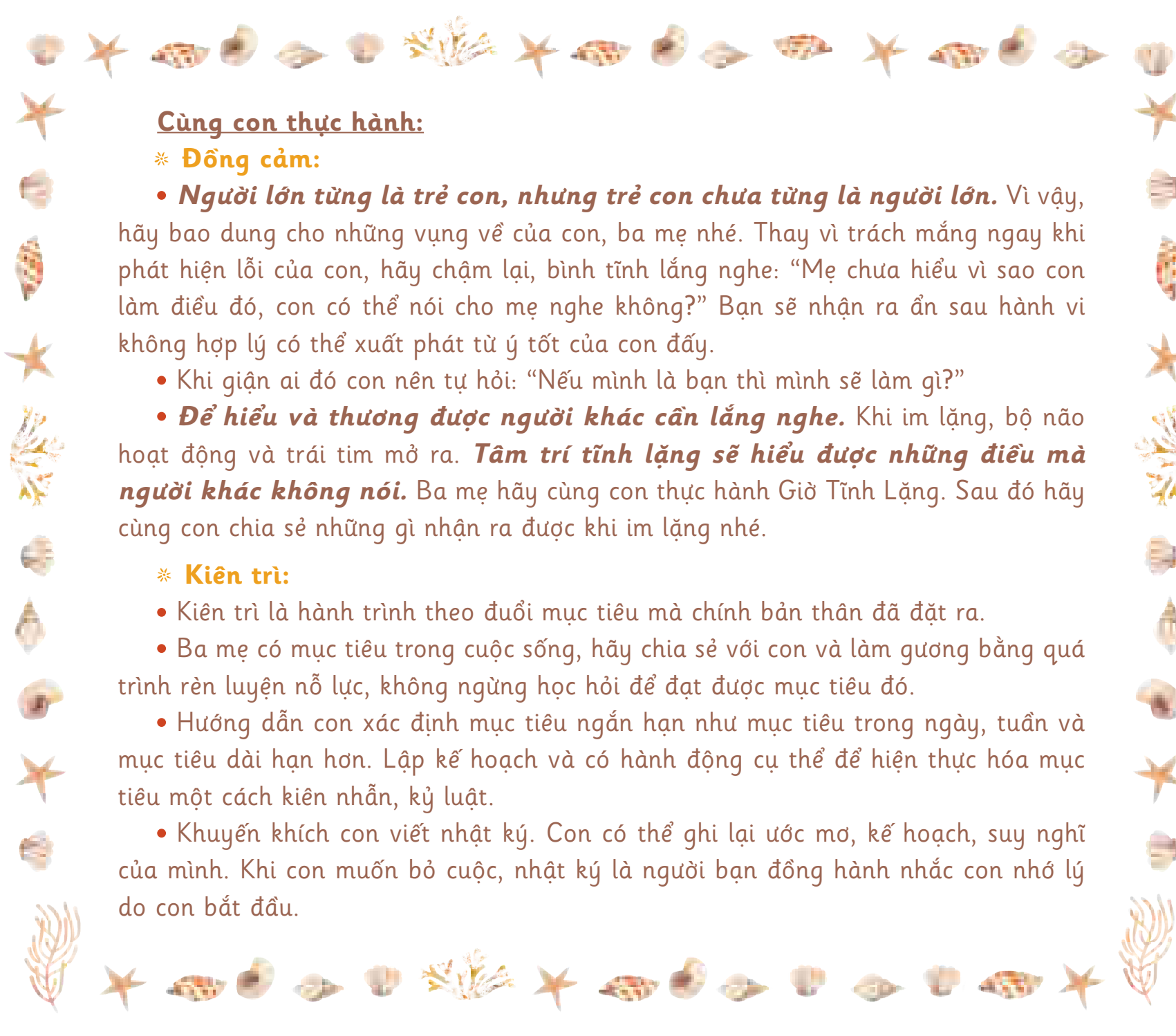

Thông điệp

ĐỒNG CẢM VÀ KIÊN TRÌ

Nhiều ba mẹ cho rằng sự khắt khe của mình tạo động lực cho con vào nề nếp. Thực chất, kỷ luật và yêu thương là hai khái niệm không hề mâu thuẫn nhau. Bạn có thể **vô cùng kỷ luật mà vẫn vô cùng yêu thương**. Trẻ em luôn học hỏi. Mỗi lần sai sót, con cần sự đồng cảm của ba mẹ. Tình yêu thương của ba mẹ sẽ động viên con sửa sai.

Đồng cảm là phẩm chất tinh tế và đầy nội lực. Đồng cảm cũng là phẩm chất khó thực hành nhất vì để làm được điều đó bạn cần đặt mình vào vị trí của người khác, hiểu cho khó khăn và mong muốn của người khác. Việc đó đòi hỏi bạn phải thật khiêm nhường và thấu hiểu.

Cùng con thực hành:

✧ **Đồng cảm:**

• **Người lớn từng là trẻ con, nhưng trẻ con chưa từng là người lớn.** Vì vậy, hãy bao dung cho những vụng về của con, ba mẹ nhé. Thay vì trách mắng ngay khi phát hiện lỗi của con, hãy chậm lại, bình tĩnh lắng nghe: “Mẹ chưa hiểu vì sao con làm điều đó, con có thể nói cho mẹ nghe không?” Bạn sẽ nhận ra ẩn sau hành vi không hợp lý có thể xuất phát từ ý tốt của con đấy.

• Khi giận ai đó con nên tự hỏi: “Nếu mình là bạn thì mình sẽ làm gì?”

• **Để hiểu và thương được người khác cần lắng nghe.** Khi im lặng, bộ não hoạt động và trái tim mở ra. **Tâm trí tĩnh lặng sẽ hiểu được những điều mà người khác không nói.** Ba mẹ hãy cùng con thực hành Giờ Tĩnh Lặng. Sau đó hãy cùng con chia sẻ những gì nhận ra được khi im lặng nhé.

✧ **Kiên trì:**

• Kiên trì là hành trình theo đuổi mục tiêu mà chính bản thân đã đặt ra.

• Ba mẹ có mục tiêu trong cuộc sống, hãy chia sẻ với con và làm gương bằng quá trình rèn luyện nỗ lực, không ngừng học hỏi để đạt được mục tiêu đó.

• Hướng dẫn con xác định mục tiêu ngắn hạn như mục tiêu trong ngày, tuần và mục tiêu dài hạn hơn. Lập kế hoạch và có hành động cụ thể để hiện thực hóa mục tiêu một cách kiên nhẫn, kỷ luật.

• Khuyến khích con viết nhật ký. Con có thể ghi lại ước mơ, kế hoạch, suy nghĩ của mình. Khi con muốn bỏ cuộc, nhật ký là người bạn đồng hành nhắc con nhớ lý do con bắt đầu.

CÁ HEO TITI ĐỘC ĐÁO VƯỢT KHO

Khi vừa chào đời, cá heo Titi đã thiếu một mảnh vây đuôi. Mẹ của Titi phải nâng cậu khỏi mặt nước để thở. Đàn cá heo hợp sức thay nhau dìu chú cá heo nhỏ bơi. "Không bỏ mặc ai một mình" là luật của bầy cá heo. Khuyết một phần vây đuôi khiến cậu khó khăn khi bẻ lái và giữ thăng bằng. Cá heo không thể bơi giỏi sẽ trở thành mồi ngon cho cá mập.

Khi thấy một con cá mập hung dữ, cả đàn sẽ tấn công nó. Cá heo có lợi thế hơn cá mập nhờ cấu tạo cơ thể. Vây trên uyển chuyển, làn da mềm và cấu trúc xương linh hoạt giúp cá heo di chuyển nhanh hơn trong trận chiến. Cá mập có vây đuôi thẳng nên không thể chuyển hướng nhanh chóng như vây đuôi ngang của cá heo. Khi buộc phải tự vệ, đàn cá heo sẽ dùng đầu có mỏ xương cứng húc vào điểm yếu của cá mập là phần mang và bụng chỗ da dày, nơi dễ dàng tổn thương nhất. Vì cá heo là loài sống theo bầy đàn, còn cá mập lại là loài săn mồi đơn độc, nên đàn cá heo có cơ hội bảo vệ được chú cá nhỏ khỏi những kẻ săn mồi hung tợn.

Nhờ sự giúp đỡ của cả bầy, Titi có cơ hội sống sót.

Thay vì than trách số phận do không có một chiếc đuôi lành lặn, Titi đã không ngừng nỗ lực luyện tập để làm chủ chiếc đuôi độc đáo của mình.

Cá heo có lợi thế hơn cá mập ở vây đuôi nằm ngang khiến chúng dễ dàng bẻ lái để chuyển hướng. Vì Titi mất một phần vây đuôi nên khi chuyển hướng cậu thường mất thăng bằng. Có lần Titi đâm sầm vào Ông Cá Voi Xanh.

- Cháu xin lỗi ông ạ. - Cậu ngại ngừng nói.

Ông Cá Voi Xanh thật hiền hòa. Ông động viên cậu: "Cố gắng lên. Cháu đang làm rất tốt đấy."

Tình yêu thương của gia đình cá heo tạo động lực cho Titi. Được mẹ khích lệ, cá heo Titi dần dần có thể tự bơi được.

Khi khắc phục việc mất thăng bằng, Titi trở thành tay bơi cừ khôi với những cú nhào lộn khỏi mặt nước điêu luyện. Đối với các chú cá heo khác bơi là bản năng, còn với Titi bơi là nỗ lực không ngừng.

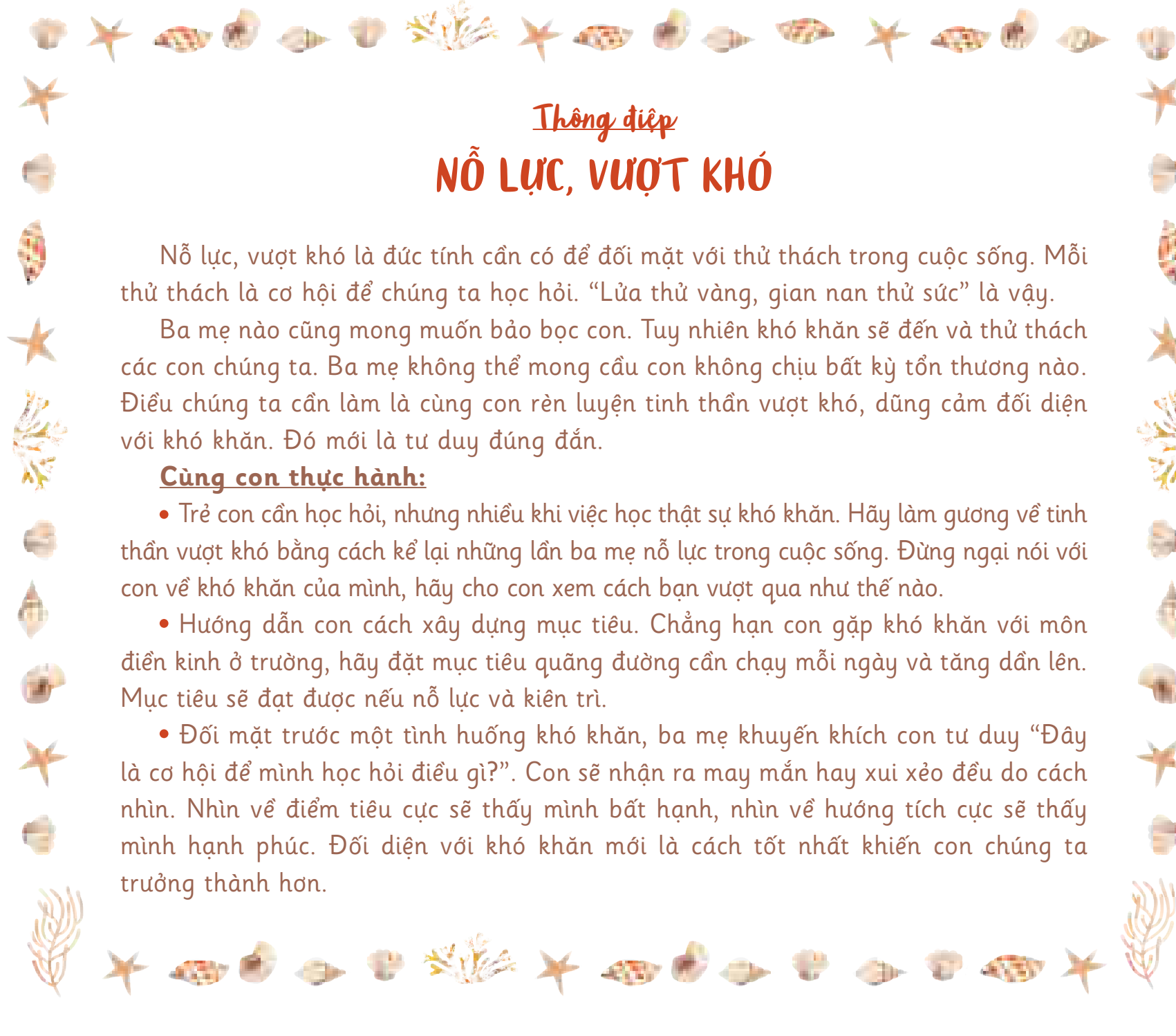

Mẹ của Titi cho rằng chú là cá thể độc đáo. Sự tồn tại của chú minh chứng cho sự đoàn kết của bầy đàn, biến điều không thể thành có thể.

Tạo hóa luôn có lý do, mẹ Titi từng nói, chỉ có điều chúng ta chưa biết lý do đó là gì.

Bây giờ Titi đã biết rằng nhờ sinh ra với chiếc đuôi khiếm khuyết mà cậu trải qua bài học về nỗ lực và kiên trì. Đầu hàng trước số phận thì thật đơn giản, nhưng nếu vậy cậu đã không bao giờ nếm trải sự tuyệt vời của thành công.

Thông điệp **NỖ LỰC, VƯỢT KHÓ**

Nỗ lực, vượt khó là đức tính cần có để đối mặt với thử thách trong cuộc sống. Mỗi thử thách là cơ hội để chúng ta học hỏi. “Lửa thử vàng, gian nan thử sức” là vậy.

Ba mẹ nào cũng mong muốn bảo bọc con. Tuy nhiên khó khăn sẽ đến và thử thách các con chúng ta. Ba mẹ không thể mong cầu con không chịu bất kỳ tổn thương nào. Điều chúng ta cần làm là cùng con rèn luyện tinh thần vượt khó, dũng cảm đối diện với khó khăn. Đó mới là tư duy đúng đắn.

Cùng con thực hành:

- Trẻ con cần học hỏi, nhưng nhiều khi việc học thật sự khó khăn. Hãy làm gương về tinh thần vượt khó bằng cách kể lại những lần ba mẹ nỗ lực trong cuộc sống. Đừng ngại nói với con về khó khăn của mình, hãy cho con xem cách bạn vượt qua như thế nào.
- Hướng dẫn con cách xây dựng mục tiêu. Chẳng hạn con gặp khó khăn với môn điển kinh ở trường, hãy đặt mục tiêu quăng đường cần chạy mỗi ngày và tăng dần lên. Mục tiêu sẽ đạt được nếu nỗ lực và kiên trì.
- Đối mặt trước một tình huống khó khăn, ba mẹ khuyến khích con tư duy “Đây là cơ hội để mình học hỏi điều gì?”. Con sẽ nhận ra may mắn hay xui xẻo đều do cách nhìn. Nhìn về điểm tiêu cực sẽ thấy mình bất hạnh, nhìn về hướng tích cực sẽ thấy mình hạnh phúc. Đối diện với khó khăn mới là cách tốt nhất khiến con chúng ta trưởng thành hơn.

Chương 4:

BẢO VỆ RỪA BIỂN

Hôm nay, Bubu lại ra biển bơi cùng Titi. Khi cả hai đang lặn ngắm san hô thì một bóng đen to lớn lướt qua đầu họ. Cả hai ngược nhìn lên. Ôi! Đó là một cô Rùa biển.

Titi giới thiệu cho Bubu biết đó là Vích - một loại rùa biển. Cô ấy trông rất nặng nề vì đã gần đến ngày sinh sản.

Lần đầu tiên Bubu thấy một cô rùa biển to lớn như vậy.

- Cô Vích đang rất lo lắng. Lần trước cô ấy sinh được 100 trứng nhưng không có vích con nào sống sót - Titi kể.

- Tại sao? - Bubu ngạc nhiên hỏi.

- Vào mùa sinh sản, vích và một số loài rùa biển sẽ chọn nơi gần các lùm cây để đào hố để trứng, sau đó lấp tổ đi. Tuy nhiên vào mùa sinh sản năm ngoái, một số ổ trứng của cô ấy đã bị loài người lấy mất. - Titi thở dài - Ổ duy nhất có thể nở ra thì bị các con vật ăn thịt khác tóm gọn.

- Thật tội nghiệp! - Bubu nói - Chúng ta phải làm gì để bảo vệ vích con nhỉ?

- Bảo vệ vích con? Thật là một ý kiến tuyệt vời! - Titi reo lên - Chúng ta có thể giúp đỡ. Cậu sẽ bảo vệ trứng trên bờ, tớ sẽ bảo vệ khi chúng xuống biển.

- Tuyệt lắm! Ý kiến hay quá! - Bubu hào hứng nói.

Vài ngày sau...

Trong bóng đêm, cô Vích chậm chạp bơi vào bờ. Đến bãi cát, cô Vích cẩn trọng nhìn quanh. Khi chắc chắn không có con thú săn mồi nào rình rập, cô chọn chỗ để đẻ trứng. Tổ trứng không được quá gần biển vì thủy triều có thể cuốn trôi mất trứng, cũng không thể quá xa để lũ rùa con có thể đi ra biển được.

Sau khi đẻ trứng và xóa dấu vết, cô Vích ngược nhìn đám trứng lần cuối, cầu chúc cho chúng bình an. Thật khó để chia tay chúng, nhưng cô Vích buộc phải đi.

Từ xa xa, ẩn nấp trong bụi rậm, Bubu nhìn bóng cô Vích khuất dần đến khi hòa vào con sóng. Cảm động thay tình cảm của người mẹ!

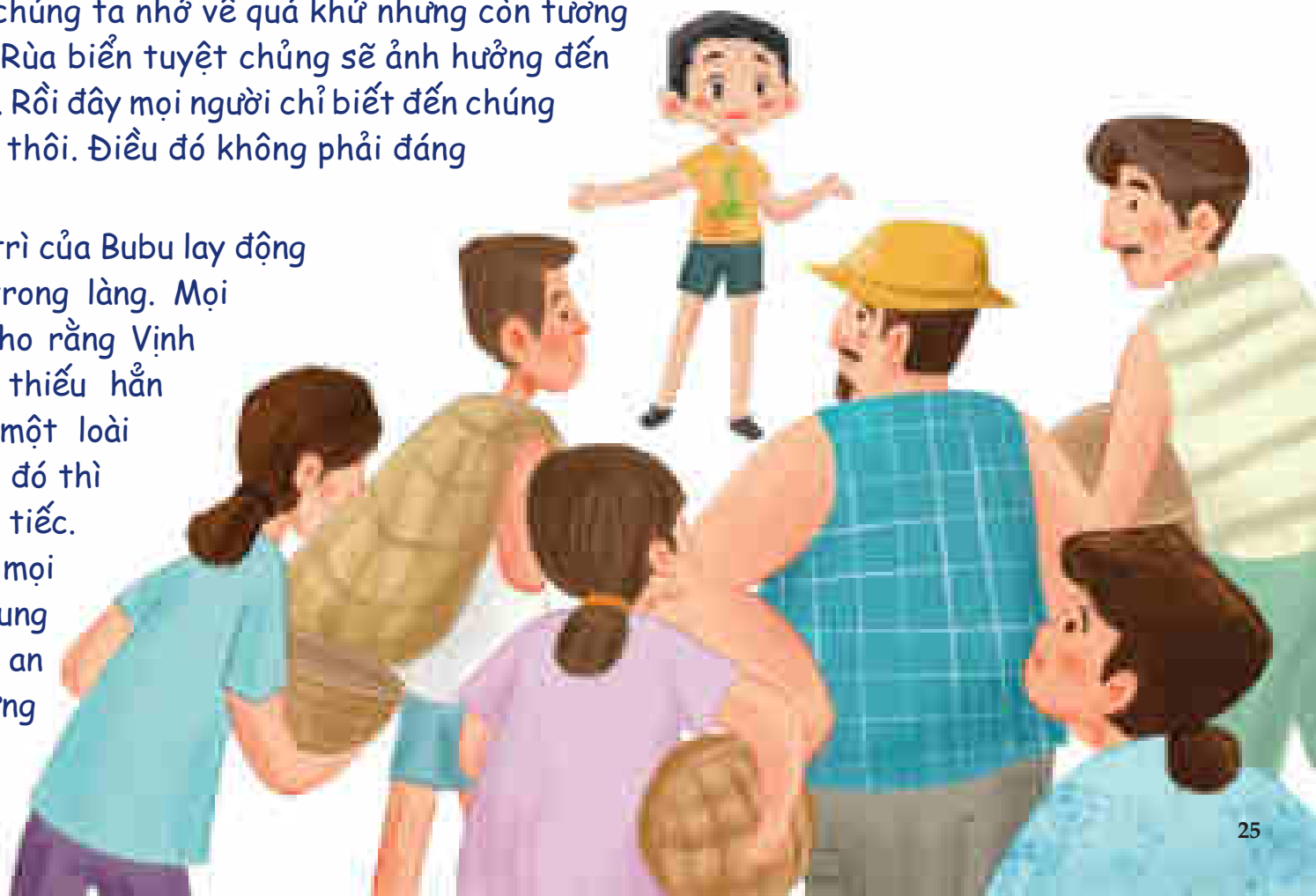
Sáng hôm sau, Bubu bắt đầu việc bảo vệ những ổ trứng của cô Vích.

Bubu kể cho mọi người trong làng nghe về việc rùa biển đang dần tuyệt chủng và kêu gọi mọi người cùng bảo vệ những tổ vích con. Trong làng có những người chuyên đào trứng rùa biển. Họ nói với Bubu rằng tất cả những ngôi làng ven biển đều săn bắt rùa và đào trứng rùa. Họ cho rằng đó là truyền thống và việc làm của cậu là vô ích và “không giống ai”.

Rất quả quyết, Bubu nói với mọi người rằng việc ***nhiều người làm một hành động không chứng minh hành động đó đúng đắn***. Có những chuyện ***không ai làm không có nghĩa rằng việc đó sai***.

Cậu cho rằng tôn trọng truyền thống là tốt vì truyền thống giúp chúng ta nhớ về quá khứ nhưng còn tương lai thì sao? Rùa biển tuyệt chủng sẽ ảnh hưởng đến hệ sinh thái. Rồi đây mọi người chỉ biết đến chúng qua sách vở thôi. Điều đó không phải đáng tiếc sao?

Sự kiên trì của Bubu lay động người dân trong làng. Mọi người đều cho rằng Vịnh Hải Dương thiếu hẳn bóng dáng một loài sinh vật nào đó thì thật đáng tiếc. Nghĩ là làm, mọi người đã chung sức bảo vệ an toàn cho những tổ trứng.

Trời đổ mưa giông kéo dài. Bubu rất lo lắng cho tổ trứng. Thật may, sáng hôm sau bầu trời lại trong xanh, báo hiệu một ngày đẹp trời. Titi đã dự tính rằng vích con chào đời vào ban đêm. Sau khi làm xong bài tập về nhà, Bubu vội vã chạy ra biển.

Nhìn kìa, những chú vích con vừa tách khỏi vỏ trứng đập cát chui lên khỏi mặt đất.

Thật kỳ lạ, chú vích đầu tiên ra hiệu cho những chú khác tiến ra biển. Những chú vích con đi theo tiếng hát ru của biển. Tiếng sóng hướng chúng tiến về nơi sự sống bắt đầu.

Bỗng nhiên từ trên cây gần đó xuất hiện hai con khỉ đầu chó. Chúng lao về phía đám vích con, reo mừng với miếng mồi bất ngờ. Lúc này, Bubu vung cây gậy đã chuẩn bị trước về phía chúng, xua đuổi chúng về rừng. Hai con khỉ kêu lên đầy tức giận. Trước khí thế kiên cường của Bubu, chúng đành chịu thua và bỏ qua bữa ăn ngon lành.

Những chú vích con gắng sức bò đến mép nước. Sóng biển vỗ về ôm chúng vào lòng. Cảnh vật dưới biển tuyệt đẹp nhưng ẩn chứa bao nguy hiểm rình rập.

Một con cá mập hổ đang săn mồi. Nó lớn vồn chờ đợi đàn vích con. Để bảo vệ những chú vích con, Titi cất tiếng kêu đe dọa con cá mập hổ, thành công đuổi nó bơi đi nơi khác.

Titi đưa đàn vích an toàn về rặng san hô. Chúng đã hoàn thành chặng đường gian khó đầu tiên trong đời. Hành trình tiếp theo vẫn còn nhiều khó khăn và thử thách nhưng chúng không sợ, bởi vì bên cạnh chúng có những người bạn tốt bụng luôn sẵn sàng giúp đỡ.

Thông điệp

DỪNG CẢM VÀ PHÂN BIỆT ĐÚNG SAI

Trong cuộc sống, đôi khi con chúng ta gặp phải sự phán xét không thiện chí từ người khác. Ba mẹ mong muốn con có phẩm chất gì trong tình huống này? Con có khả năng phân biệt đúng sai, tốt xấu khi vắng mặt ba mẹ? Con có dừng cảm làm điều đúng đắn dù điều đó đi ngược lại sự đồng tình của đám đông?

Cùng con thực hành:

- Để con có khả năng phân định, thay vì đưa ra những quy tắc bắt con phải nghe lời, ba mẹ hãy nâng cao ***năng lực quan sát – phân tích – đúc kết*** của con.
- Khả năng phân định bắt đầu từ việc quan sát, thu thập kiến thức. Ba mẹ hãy hình thành thói quen đọc sách cho con. Sách chính là người thầy thông thái mà con có thể tiếp cận bất cứ lúc nào.
- Cho con trải nghiệm nhiều tình huống nhỏ để tập phân tích, tư duy lại những gì con đã học. Hướng dẫn con đặt câu hỏi “Tại sao như vậy?”, “Điều đó dành cho ai?”, “Cần làm như thế nào?”, “Khi nào cần làm?”, “Ở đâu?”... để hiểu rõ bản chất vấn đề.
- Những gì con được học/đọc luôn cần kiểm chứng lại để đúc kết. Trong truyện, Bubu quan sát sự tuyệt chủng dần của loài rùa biển từ nạn săn bắt. Bạn ấy phân tích để hiểu đó là hành động sai dù mọi người đều xem là việc hiển nhiên. Từ đó, Bubu đúc kết thành niềm tin và quyết tâm bảo vệ đàn rùa biển.
- Giúp con nhận ra sự nguy hiểm trong các lập luận nghe có vẻ thuyết phục. Cùng con phân tích câu nói “Cả lớp ai cũng gian lận, bạn không quay cóp là thua thiệt” sai ở đâu.

Chương 5:

GIẢI CỨU CÁ VOI

- Có chuyện không hay rồi. - Vừa gặp nhau Titi đã cuống quýt lên.
- Chuyện gì xảy ra vậy Titi? - Bubu hỏi.
- Ngoài kia có một bạn cá voi mắc kẹt trong vùng nước cạn, không thể bơi ra khơi được.
- Titi gấp gáp nói.
 - Sao cơ? - Bubu ngạc nhiên hỏi lại.
 - Cá voi con bơi gần bờ và lạc vào vùng nước cạn. - Titi giải thích - Tổ đã cố gắng trấn an nhưng em ấy rất hoảng sợ và không ngừng phát ra tín hiệu cầu cứu.
 - Em ấy muốn liên lạc với đàn của mình à? - Bubu đoán.
 - Đúng vậy! Vì cá voi có tính xã hội cao. Khi một chú cá voi bị mắc cạn, các thành viên khác của đàn sẽ tới giúp và bị mắc cạn theo. - Titi xác nhận.
 - Ôi thật tệ! Chúng ta phải ngăn chặn điều đó. - Lúc này đến lượt Bubu cuống quýt - Tổ sẽ gọi mọi người giúp đỡ. Cậu hãy trấn an đàn cá voi và ngăn cản chúng tiến vào vịnh.

Bubu nhanh chóng cầu cứu ba mình. Sau khi biết tin, ba Bubu đã kêu gọi mọi người nhanh chóng lên thuyền giúp đỡ cá voi.

Lúc này đã có vài chú cá voi bơi vào vịnh theo tiếng kêu cứu của cá voi con. Dân làng tập hợp một đội thuyền chặn trước cửa biển ngăn cản những chú cá voi khác lao vào vịnh. Ba Bubu chỉ huy một đội thuyền kéo những chú cá voi mắc kẹt. Dân làng rất am hiểu địa hình và dòng nước thủy triều. Họ đồng thanh hát vang bài ca biển cả để trấn an đàn cá voi đang nôn nóng giải cứu bạn mình.

Bubu cười trên lưng Titi trấn an những chú cá voi đang hoảng loạn và hướng dẫn chúng di chuyển đến lối thoát. Mọi việc phải nhịp nhàng và nhanh chóng. Một lát nữa thôi khi thủy triều xuống, mực nước sẽ càng thấp hơn. Khi đó, những chú cá voi mắc kẹt không thể thoát ra mà sẽ nằm phơi trên bãi cát.

Ánh mặt trời chiếu đốt làn da phơi trên mặt nước của những chú cá voi mắc cạn. Chúng có thể bị bỏng và rối loạn nhịp tim.

Lúc này mỗi giây phút đều trở nên rất quý giá. Mọi người cùng hợp sức đưa lần lượt từng chú cá voi ra biển sâu.

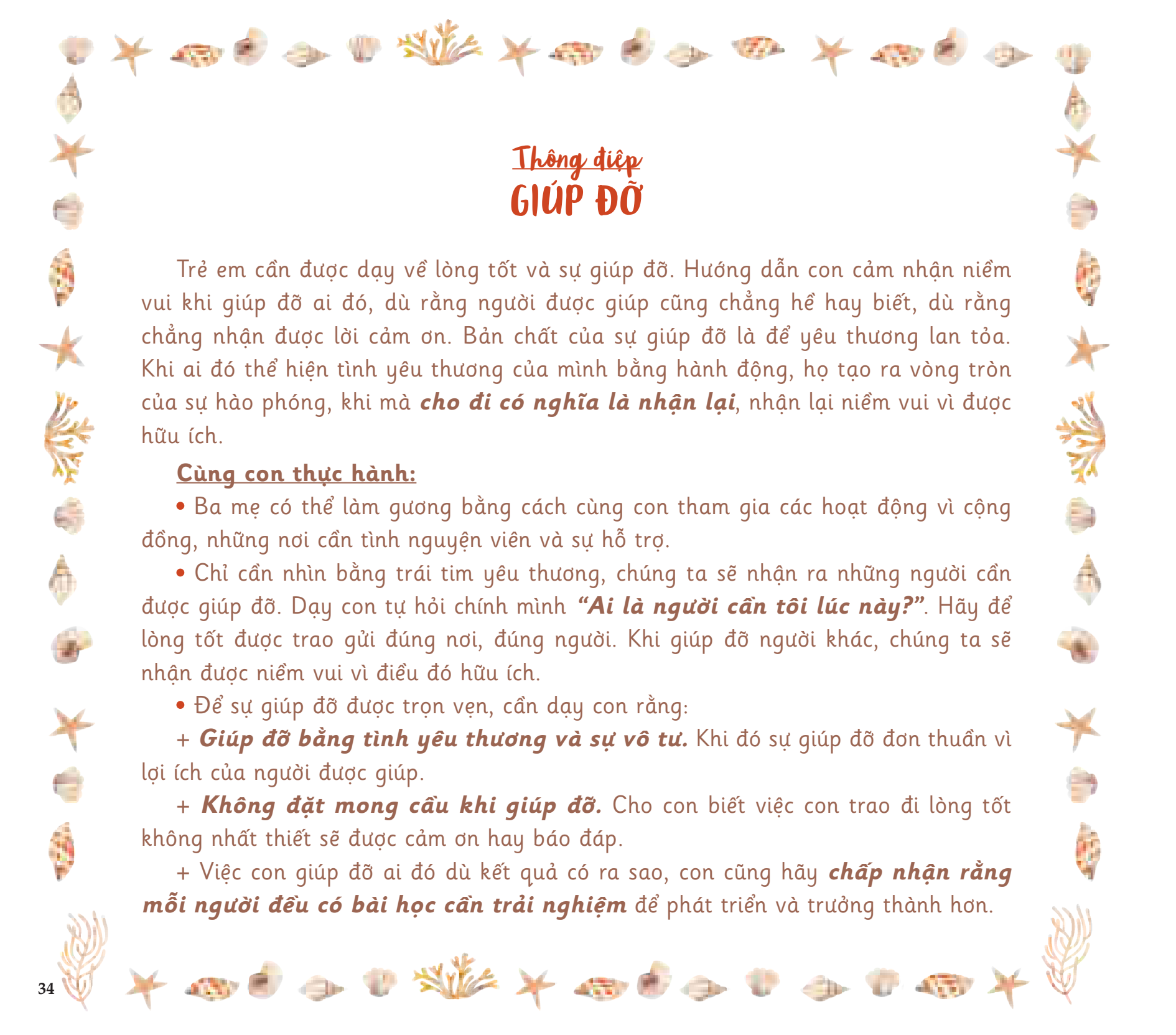

Đến chiều, nhờ sự nỗ lực của mọi người, Titi cuối cùng cũng dìu chú cá voi con mắc kẹt cuối cùng an toàn rời khỏi vùng nước cạn bờ ra khơi. Chú cá voi con cất tiếng cảm ơn mọi người đã giúp đỡ nó và đồng loại.

Lúc này mọi người đã kiệt sức sau một ngày dài trên biển nhưng trên môi ai cũng nở nụ cười vui vẻ. Họ đã làm một việc tốt. Niềm vui tràn trong trái tim mỗi người như phần thưởng cho những ai chọn yêu thương và giúp đỡ.

Thông điệp **GIÚP ĐỖ**

Trẻ em cần được dạy về lòng tốt và sự giúp đỡ. Hướng dẫn con cảm nhận niềm vui khi giúp đỡ ai đó, dù rằng người được giúp cũng chẳng hề hay biết, dù rằng chẳng nhận được lời cảm ơn. Bản chất của sự giúp đỡ là để yêu thương lan tỏa. Khi ai đó thể hiện tình yêu thương của mình bằng hành động, họ tạo ra vòng tròn của sự hào phóng, khi mà **cho đi có nghĩa là nhận lại**, nhận lại niềm vui vì được hữu ích.

Cùng con thực hành:

- Ba mẹ có thể làm gương bằng cách cùng con tham gia các hoạt động vì cộng đồng, những nơi cần tình nguyện viên và sự hỗ trợ.
- Chỉ cần nhìn bằng trái tim yêu thương, chúng ta sẽ nhận ra những người cần được giúp đỡ. Dạy con tự hỏi chính mình **“Ai là người cần tôi lúc này?”**. Hãy để lòng tốt được trao gửi đúng nơi, đúng người. Khi giúp đỡ người khác, chúng ta sẽ nhận được niềm vui vì điều đó hữu ích.
- Để sự giúp đỡ được trọn vẹn, cần dạy con rằng:
 - + **Giúp đỡ bằng tình yêu thương và sự vô tư.** Khi đó sự giúp đỡ đơn thuần vì lợi ích của người được giúp.
 - + **Không đặt mong cầu khi giúp đỡ.** Cho con biết việc con trao đi lòng tốt không nhất thiết sẽ được cảm ơn hay báo đáp.
 - + Việc con giúp đỡ ai đó dù kết quả có ra sao, con cũng hãy **chấp nhận rằng mỗi người đều có bài học cần trải nghiệm** để phát triển và trưởng thành hơn.

Chương 6:

CHỦ CÁ MẬP KHÔNG LỖ

- Cứu tôi với! Có quái vật! - Những chú cá nhỏ sợ hãi ôm nhau hét lên.
Một bóng đen to lớn từ từ xuất hiện.
Những chú cá nhỏ sợ hãi hỏi nhau đó có phải là nó đang cười hay không?
Đúng vậy! Đó là một chú cá mập khổng lồ. Nó đang cười đầy thân thiện.

Vùng biển chào đón vị khách mới. Đó là một chú Cá Mập Greenland. Chú to lớn vô cùng. Thân mình của chú bám đầy rong rêu và chằng chịt những vết sẹo ngang dọc trông thật đáng sợ. Thời gian in hằn trên thân hình của chú rất nhiều vết sẹo, minh chứng cho những trận chiến mà chú đã trải qua.

Một hôm, lúc đang dạo chơi, Cá Mập nghe thấy tiếng khóc phát ra từ rặng san hô. Chú nhìn thấy một bạn Lươn Điện đang thút thít.

- Tại sao cậu khóc? - Cá Mập hỏi.

Lươn Điện hốt hoảng nhìn thân hình to lớn và đồ sộ kia. Nó lắp bắp nói: "Vì... vì... không ai chơi với tớ cả."

- Tại sao không ai chơi với cậu? - Cá Mập ngạc nhiên.

- Vì tớ không thể kiểm soát nỗi sợ của mình. Khi sợ hãi tớ không tự chủ mà phóng điện. - Lươn Điện tiếp tục thút thít - Hôm qua, trong tiết học hóa trang, tớ đã phóng điện vào bạn Cá Kiếm vì bạn ấy hóa trang thật đáng sợ.

Lúc này, Lươn Điện đã òa khóc nức nở:

- Bạn ấy giận tớ lắm. Cậu không thể hiểu nỗi cảm giác luôn sợ hãi mọi thứ là gì đâu. Vì cậu thật to lớn.

- Tớ hiểu đấy! - Cá Mập trả lời - Tớ đã từng sợ hãi nhiều thứ.

- Thật sao? - Lươn Điện hỏi.

- Thật chứ! - Cá Mập gật đầu thừa nhận - Trong chúng ta ai cũng có nỗi sợ. Nỗi sợ có thể giúp chúng ta cẩn trọng hơn.

- To lớn và dũng mãnh như cậu mà cũng sợ sao? - Lươn Điện thốt lên.

- Tớ đã từng nhút nhát. - Cá Mập ngẫm nghĩ rồi nói tiếp - Nỗi sợ không liên quan đến vẻ ngoài. **Nó đến từ bên trong chúng ta.** Loài của tớ sống rất lâu và dù đã hơn 100 tuổi nhưng thực tế tớ chỉ mới trưởng thành thôi.

- Cậu đã 100 tuổi ư? - Lươn Điện ngạc nhiên.

- Chính xác là 105 tuổi đấy. - Cá Mập cười đáp - Trước đây, tớ sợ đi xa. Tớ không biết bên ngoài nguy hiểm ra sao. Tớ ở nơi được sinh ra hàng trăm năm và chưa từng bơi đi xa, vì tớ luôn sợ hãi.

- Vậy điều gì khiến cậu vượt qua nỗi sợ? - Lươn Điện thắc mắc hỏi dồn.
- Sau này, tớ biết được rằng những chú cá hồi nhỏ phải di cư qua quãng đường xa xôi để sinh tồn. Tớ nghĩ mình cần vượt qua nỗi sợ để tìm hiểu thế giới bên ngoài. Cuối cùng, tớ đã có một hành trình dài qua nhiều vùng biển, gặp nhiều loài khác nhau, có những cuộc chạm trán nguy hiểm. - Cá Mập hồi tưởng.
- Thật sao? - Lươn Điện hỏi.
- Đúng vậy! Cậu hãy nhìn những vết sẹo trên người tớ đây này. - Cá Mập xoay một vòng.
- Ồ! Đây là gì? - Lươn Điện chạm vào lưng Cá Mập hỏi.
- Vết sẹo này là khi chiến đấu với bầy cá voi sát thủ⁽¹⁾. Cậu không thể tưởng tượng chúng hung hãn thế nào đâu. - Cá Mập rùng mình kể.
- Còn vết sẹo trên mắt cậu thì sao? - Lươn Điện thắc mắc.
- Đây là khi tớ mới rời quê hương. Tớ bơi loạn vào vùng di chuyển của sứa lửa. Cảm giác nóng cháy đó không dễ chịu chút nào. - Cá Mập cười đáp.
- Nguy hiểm quá! - Lươn Điện cảm thán.
- Đúng vậy! Bây giờ tớ có thể nắm bắt quy luật của những con sứa, tập tính của từng loài và cách chiến đấu với kẻ thù. - Cá Mập mỉm cười nói - Tớ đã gặp nhiều người bạn tốt, học hỏi từ họ những kinh nghiệm tuyệt vời. Nếu vẫn quanh quẩn ở quê hương với nỗi sợ về thế giới bên ngoài, tớ chẳng bao giờ biết đến vô số điều thú vị đó.
- Cậu nói đúng! Có lẽ tớ nên đối mặt với nỗi sợ của mình và tìm cách vượt qua. - Lươn Điện ngẫm nghĩ nói.
- Đúng vậy! - Cá Mập cổ vũ - Cách tốt nhất để vượt qua nỗi sợ là đối diện với nó. Cậu hãy tìm hiểu lý do tại sao lại có nỗi sợ đó. *Khi biết được lý do cậu sẽ tìm được cách để giải quyết nỗi sợ của mình thôi.*
- Hay quá! Tớ đã hiểu rồi. - Lươn Điện reo lên - Bây giờ tớ sẽ học cách vượt qua nỗi sợ. Cảm ơn cậu vì đã lắng nghe và chia sẻ câu chuyện của mình.
- Không có chi! Vui vì giúp được cậu. - Cá Mập vui vẻ đáp.

1 Tên đúng của loài này là "cá heo hổ" (thuộc họ Cá heo, bộ Cá voi, ăn cá, săn hải cẩu, cá mập và các loài khác cùng bộ Cá voi). Ở Việt Nam loài này hay được gọi là "cá voi sát thủ" hoặc "cá hổ kình".

Thông điệp **VƯỢT QUA NỖI SỢ**

Trong chúng ta luôn tồn tại nỗi sợ nào đó. Có người sợ bóng tối, có người sợ đến nơi xa lạ, có người sợ không được yêu thích... Nỗi sợ quen thuộc đến nỗi đôi khi chúng ta chấp nhận nó như một phần của bản thân.

Chính nỗi sợ hạn chế sự tự do và bình an thật sự của ta. Rất ít người chịu đào sâu nguyên nhân để giải phóng mình khỏi những nỗi sợ vô hình.

Cùng con thực hành:

- Ba mẹ làm gương bằng cách kể cho con nghe về nỗi sợ của mình và cách mình vượt qua để con biết không có gì phải sợ, chỉ có những điều ta cần phải hiểu. Khi hiểu biết được rõ ràng, chúng ta sẽ không còn phải sợ. Đây là cơ hội để ba mẹ nhìn sâu vào bên trong tâm hồn xem có nỗi sợ vô hình nào ẩn nấp khiến bản thân chưa được bình an không. **Nguyên nhân sâu xa của nỗi sợ đó là gì?** Chỉ khi phân tích rõ ràng chúng ta mới đưa ra được giải pháp vượt qua nỗi sợ. **Mọi nỗi sợ hãi đều bắt nguồn từ sự phóng đại của tâm trí hơn là bản chất thật sự của nó.** Hiểu được điều đó, không khó để ba mẹ vượt qua nỗi sợ của mình và làm gương cho con cái.

- Khuyến khích con liệt kê những nỗi sợ con đang có. Cùng con tìm hiểu nguyên nhân sâu xa của nỗi sợ. Chẳng hạn, khi con còn nhỏ, vì sợ con đuối nước nên ba mẹ dọa trong nước có quái vật, từ đó con sợ đến gần ao, hồ, biển. Sau này, khi đến tuổi học bơi con không đủ can đảm xuống nước.

- Cùng con liệt kê danh sách những điều cần làm để khắc phục nỗi sợ. Ba mẹ hãy đồng hành gợi mở từng nút thắt sợ hãi trong lòng con nhé.

Chương 7: VÌ SAO PHẢI HỌC?

- Mẹ ơi, tại sao chúng ta lại phải đi học ạ? - Bubu vừa làm bài tập vừa hỏi.
- Học để có kiến thức con à. - Mẹ trả lời.
- Có kiến thức để làm gì ạ? - Bubu hỏi tiếp.
- Mỗi kiến thức mở ra cho con một chân trời mới. Con sẽ nhìn nhận thế giới theo nhiều cách khác nhau. - Mẹ giải thích.
- Như thế nào ạ? - Bubu thắc mắc.

Mẹ chỉ vào chú chim đang đậu ngoài cửa sổ trả lời:

- Nếu học Văn con có thể nhìn chú chim và nhớ về câu thơ:

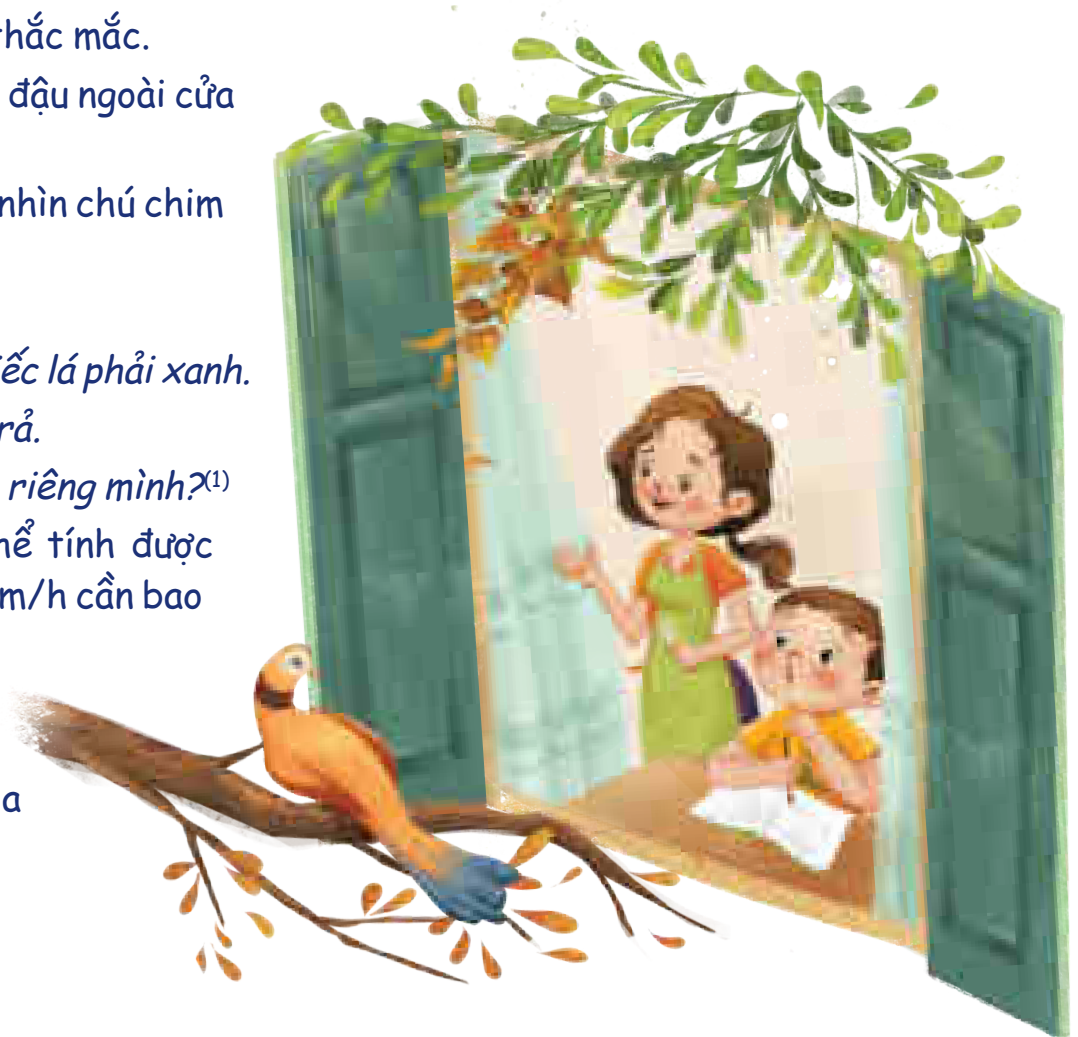
Nếu là con chim, chiếc lá.

Thì con chim phải hót, chiếc lá phải xanh.

Lẽ nào vay mà không có trả.

Sống là cho, đâu chỉ nhận riêng mình?⁽¹⁾

Nếu học Toán, con có thể tính được chú chim bay với vận tốc 30km/h cần bao nhiêu thời gian để đến được thị trấn bên cạnh. Nếu học Lý, con sẽ biết lực cản của gió ảnh hưởng đến sức bay của chim như thế nào.

.....
1 Thơ Tố Hữu.

Nếu học Hội họa, con có thể vẽ lại bức tranh chú chim bên cửa sổ. Nếu học Sinh học, con có thể hình dung cấu trúc cơ thể của chú chim và hiểu được vì sao nó có thể bay. Học Âm nhạc để con cảm nhận được tiếng hót là giai điệu tuyệt vời của tạo hóa.

Mẹ ngừng lại một lát, rồi giải thích tiếp:

- Con thấy đó, chỉ với một chú chim nhỏ bé mà khi học rộng, hiểu nhiều con có thể khám phá nhiều điều thú vị khác nhau. Thử tưởng tượng thế giới bên ngoài rộng lớn như vậy, tri thức có thể mang đến cho con những gì.

Bubu vẫn luôn suy ngẫm về lời của mẹ.

* * *

A vibrant illustration of an underwater scene. A young boy with dark hair, wearing an orange shirt, is floating in the water with his arms raised. A large, friendly-looking blue dolphin is swimming towards him. The background is filled with various sea life: several orange and white striped clownfish, colorful coral reefs in shades of orange, yellow, and green, and dark grey rocks. Bubbles are scattered throughout the blue water. The overall scene is bright and cheerful.

Một hôm, có tình huống bất ngờ xảy ra đã thay đổi toàn bộ nhận thức của Bubu về việc học.

Hôm đó, Bubu cùng Titi lặn ngắm san hô. Bỗng nhiên, một cơn địa chấn nhẹ xảy ra làm rung chuyển đất đá dưới lòng biển. Vịnh Hải Dương thỉnh thoảng vẫn có những cơn địa chấn như vậy. Các loài sinh vật biển cuống cuồng tìm chỗ trốn.

Khi cơn địa chấn qua đi, Bubu phát hiện Titi trong lúc che chở cho mình đã bị một tảng đá to đè trúng đuôi. Titi ra sức vùng vẫy nhưng không sao thoát ra được. Bubu dùng hết sức để xô dịch nhưng tảng đá quá nặng vượt quá sức nâng của cậu bé. Nếu không nhanh chóng đẩy tảng đá ra thì Titi sẽ gặp nguy hiểm.

Trong lúc nguy cấp nhất, Bubu nhớ đến bài học Vật lý về đòn bẩy. Cậu nhanh chóng tìm được một hòn đá nhỏ và một khúc gỗ dài từ xác con tàu đắm. Bubu lập một đòn bẩy theo kiến thức đã học và cố gắng bẩy hòn đá nặng lên. Sau một hồi cố gắng, cậu đã thành công bẩy được hòn đá đè nặng trên đuôi của Titi. Cả hai ôm nhau mừng rỡ.

Trước đây, cậu chưa hiểu được giá trị của việc học. Hôm nay, tình huống bất ngờ này đã chứng minh tác dụng lớn lao của kiến thức khi được áp dụng đúng thời điểm.

Cậu không thể ngờ việc chăm chú lắng nghe bài giảng về đòn bẩy đã có thể cứu mạng người bạn thân của mình trong lúc nguy cấp nhất.

Đó là giá trị của việc học khi được hiểu và thực hành trong cuộc sống.

Thông điệp **HAM HỌC HỎI**

Việc học rất quan trọng. Nhiều trẻ em xem việc học là gánh nặng bởi vì ba mẹ tạo ra cách tiếp cận sai khiến con không tìm thấy niềm vui từ việc học. Để trẻ hoàn thành bài tập, ba mẹ thường đưa ra phần thưởng hoặc hình phạt. Phần thưởng làm giảm giá trị của việc học. Hình phạt làm tăng áp lực của việc học.

Nếu nói rằng “Học bài xong để được xem hoạt hình”, trẻ sẽ nghĩ xem phim đáng giá hơn học. Nếu nói rằng “Làm hết bài tập sẽ thưởng đồ chơi”, con sẽ cho rằng đồ chơi là mục đích của việc học. Khi không được thưởng và không bị phạt, trẻ sẽ khó tự giác học.

Cần truyền đạt cho con giá trị của việc học chính là kiến thức. Khi cảm nhận được niềm vui đó, trẻ sẽ có thói quen tự học mà không cần ai thưởng phạt.

Hãy cho con thấy việc học khác với đi học. Đi học là đến trường. Việc học lớn lao hơn thế, đó là hành trình chủ động tìm kiếm tri thức không ngừng nghỉ. ***Tuổi già không mang lại sự thông thái, chính việc học mới làm được điều đó.***

Cùng con thực hành:

- Ba mẹ cần làm gương về việc không ngừng học hỏi. Chẳng hạn: Ba mẹ chia sẻ với con về kiến thức biết được khi đọc sách; kể với con về ích lợi của khóa học mình tham gia, hay đơn giản là nói về công thức nấu ăn vừa học được. ***Ba mẹ hãy là minh chứng của việc học không ngừng.*** Làm được điều đó, ***con cái chúng ta tự nhiên sẽ nảy sinh niềm yêu thích với việc học.***

- Trẻ con có thể chơi không ngừng nhưng lại không chịu học. Vì sao? Vì chơi vui hơn học. Vậy ba mẹ hãy tạo hứng thú trong việc học cho bé. Chẳng hạn học chữ không nhất thiết phải ngồi vào bàn viết, dùng chiếc que vạch nét trên bãi cát cũng là cách con làm quen với chữ cái, cách phân chia que kẹo cũng là cách dạy con học toán.

Học là phải vui, vui thì sẽ học tốt, ba mẹ nhé!

Chương 8:

SÀNG TẠO LÃ GÌ?

Trong tiết học Sinh học, thầy giáo dạy Bubu về vòng đời của muỗi. Cậu biết rằng có loại muỗi gây nên căn bệnh sốt rét làm chết rất nhiều trẻ em ở châu Phi. Khi về đến nhà, cậu hỏi mẹ:

- Vì sao ở châu Phi người ta không sử dụng màn chống muỗi ạ?
- Có những nơi rất thiếu thốn. Màn chống muỗi là một thứ xa xỉ đối với họ, con à. - Mẹ xoa đầu cậu, trả lời.

Điều này khiến Bubu suy nghĩ rất lâu. Tối hôm đó cậu viết một danh sách các phương án để giúp đỡ những người bạn ở châu Phi. Cậu lên kế hoạch sẽ mua màn gửi đến châu Phi. Tiền tiết kiệm của cậu có thể mua được 10 chiếc màn nhưng như vậy thì quá ít.

- Mẹ ơi! Làm sao để có thêm tiền ạ? - Cậu hỏi.
- **Mọi khó khăn đều có giải pháp.** Con hãy nhìn xung quanh. Thế nào con sẽ tìm ra cách thôi. - Mẹ mỉm cười nói.

Bubu tha thẩn đi dạo trên bờ biển và suy nghĩ cách để kiếm tiền. Bỗng nhiên chân cậu đau nhói. Cậu vừa đạp lên một vỏ ốc. Cậu cúi xuống gỡ vỏ ốc ra khỏi chân và vô thức ngắm nhìn vỏ ốc. Ôi! Vỏ ốc mới đẹp làm sao! Dưới ánh nắng vỏ ốc phản chiếu sắc màu trắng xanh xen kẽ những đường vân bóng loáng.

Một ý tưởng như pháo hoa nổ bùng trong đầu cậu.

Ở đây, thứ dễ tìm nhất chính là vỏ ốc. Vỏ ốc nằm la liệt trên bãi biển, đủ màu sắc và hình dạng. Vỏ ốc có vẻ đẹp thật hoàn hảo.

Bubu nhặt vô số vỏ ốc về nhà. Cậu nhờ Titi tìm các loại vỏ ốc quý hiếm ẩn sâu dưới đáy đại dương.

Sáng hôm sau, trong lớp học, cậu hào hứng reo lên với các bạn:

- Này, mình có một ý tưởng.

- Là gì vậy? - Các bạn tò mò.

Sau khi kể về lý do muốn kiếm tiền để giúp đỡ những người bạn ở châu Phi. Bubu nói về ý tưởng của cậu:

- Chúng ta có thể làm đồ thủ công từ vỏ ốc và bán. Đây sẽ là món quà tuyệt vời từ biển. Những người thích biển đều sẽ thích nó.

Ý tưởng của cậu được các bạn ủng hộ nhiệt liệt.

- Tớ sẽ thu thập các vỏ ốc nhé, vì tớ nhanh nhẹn nhất đấy. - Một bạn cười nói.

- Còn tớ và các bạn trong câu lạc bộ vẽ sẽ thiết kế sản phẩm từ vỏ ốc. - Có bạn đề nghị.

- Bọn tớ sẽ kết vỏ ốc nhé, tớ rất khéo tay. - Một bạn khác reo lên.

Cả lớp hào hứng bắt tay vào thực hiện ý tưởng của Bubu.

Sau nhiều ngày cùng nhau cố gắng, những sản phẩm đầu tiên ra đời. Chiếc chuông gió làm từ vỏ ốc reo vui âm thanh của biển, chiếc đèn làm từ vỏ ốc khổng lồ tỏa ra ánh sáng vàng cam dễ chịu, bông hoa hồng làm từ những vỏ ốc bé xíu, vòng tay đan kết từ những vỏ ốc nhiều màu... Các bạn chào bán sản phẩm của mình quanh thị trấn. Sau một tuần, các bạn rất vui mừng với số tiền kiếm được. Họ cùng nhau mua được rất nhiều màn chống muỗi. Mọi người hào hứng viết từng thiệp đính kèm từng chiếc màn gửi tặng các người bạn ở phương xa chưa bao giờ gặp mặt.

Những người bạn nhỏ đã sáng tạo biến vỏ ốc đơn giản thành món đồ hữu ích. Với sự nỗ lực và tinh thần đồng đội, các bạn đã cùng nhau làm việc và giúp đỡ những người cần đến mình. Tình yêu thương và đồng cảm với những người bạn châu Phi chưa bao giờ gặp mặt đã khơi gợi khả năng sáng tạo và chia sẻ của các bạn nhỏ.

* *Truyện lấy cảm hứng từ câu chuyện chiếc màn chống muỗi của cô bé Katherine Commale.*

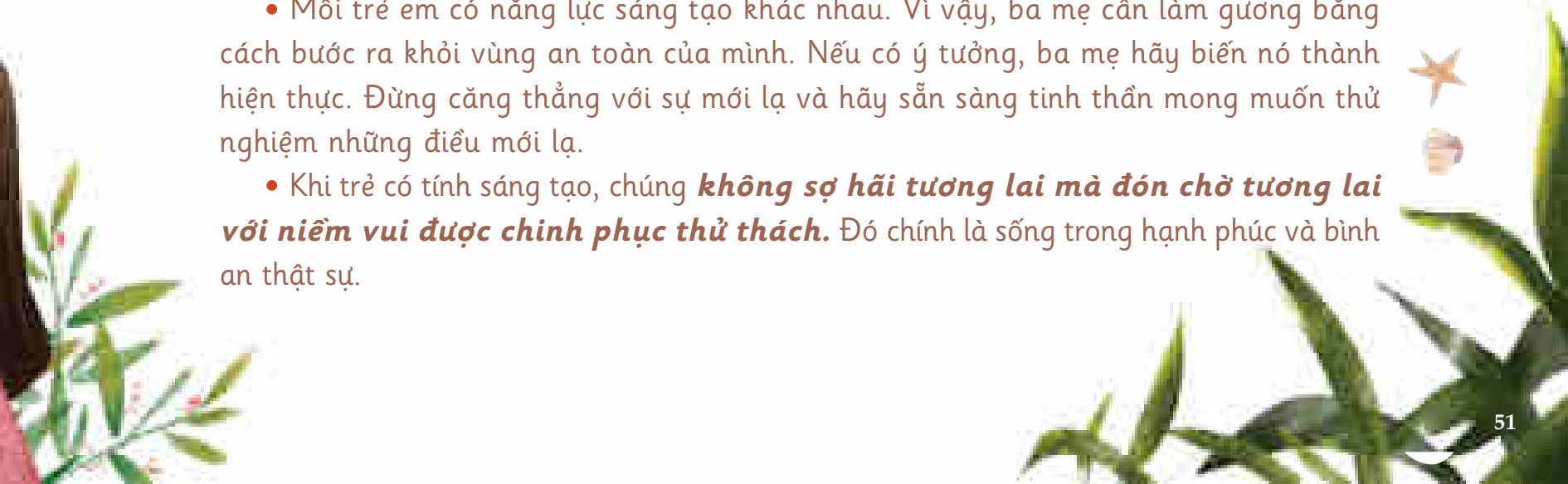

Thông điệp **SÁNG TẠO**

Nếu có phẩm chất nào vừa giúp con giải quyết khó khăn vừa giúp con tận hưởng niềm vui cuộc sống thì đó là sáng tạo. Chúng ta thường cho con học nhiều môn với hy vọng chuẩn bị tốt nhất khi con bước vào đời. Nhưng cuộc sống đổi thay từng ngày. Hôm nay, những gì bạn cho rằng cần thiết cho con chưa chắc 10 năm, 20 năm sau vẫn hữu dụng. Điều quan trọng là giữ gìn và nâng cao năng lực sáng tạo của con. Khi sáng tạo, con sẽ đủ khả năng ứng biến trong mọi tình huống của cuộc sống và nhìn nhận về thế giới xung quanh theo nhiều góc nhìn mới. Điều này giúp con có những sáng kiến vô cùng độc đáo và táo bạo.

Cùng con sáng tạo:

- Khả năng sáng tạo của trẻ con tốt hơn người lớn. Bạn có thể thấy con luôn khám phá và tò mò về thế giới xung quanh, vì vậy cuộc sống đối với trẻ con không nhàm chán. Hãy tạo điều kiện cho con được khám phá thế giới theo cách riêng thay vì cấm đoán. Chính trẻ con sẽ là người hướng dẫn người lớn cách để sáng tạo và tận hưởng niềm vui từ cuộc sống.
 - Mỗi trẻ em có năng lực sáng tạo khác nhau. Vì vậy, ba mẹ cần làm gương bằng cách bước ra khỏi vùng an toàn của mình. Nếu có ý tưởng, ba mẹ hãy biến nó thành hiện thực. Đừng căng thẳng với sự mới lạ và hãy sẵn sàng tinh thần mong muốn thử nghiệm những điều mới lạ.
 - Khi trẻ có tính sáng tạo, chúng **không sợ hãi tương lai mà đón chờ tương lai với niềm vui được chinh phục thử thách**. Đó chính là sống trong hạnh phúc và bình an thật sự.
-
-

Bubu và Titi

Hành trình học hỏi từ thử thách

PHẠM KHÔI NGUYỄN

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập KHÚC THỊ HOA PHƯỢNG

Biên tập: Nguyễn Thị Thu

Minh họa: Moonkid và Virgo Phan

Sửa bản in: Nguyễn Thị Hồng Thư

NHÀ XUẤT BẢN PHỤ NỮ VIỆT NAM

39 Hàng Chuối - Hà Nội

Điện thoại: (024) 39717979 - 39717980 - 39710717 - 39716727 - 39712832

Fax: (024) 39712830

E - mail: nxbphunu@vnn.vn

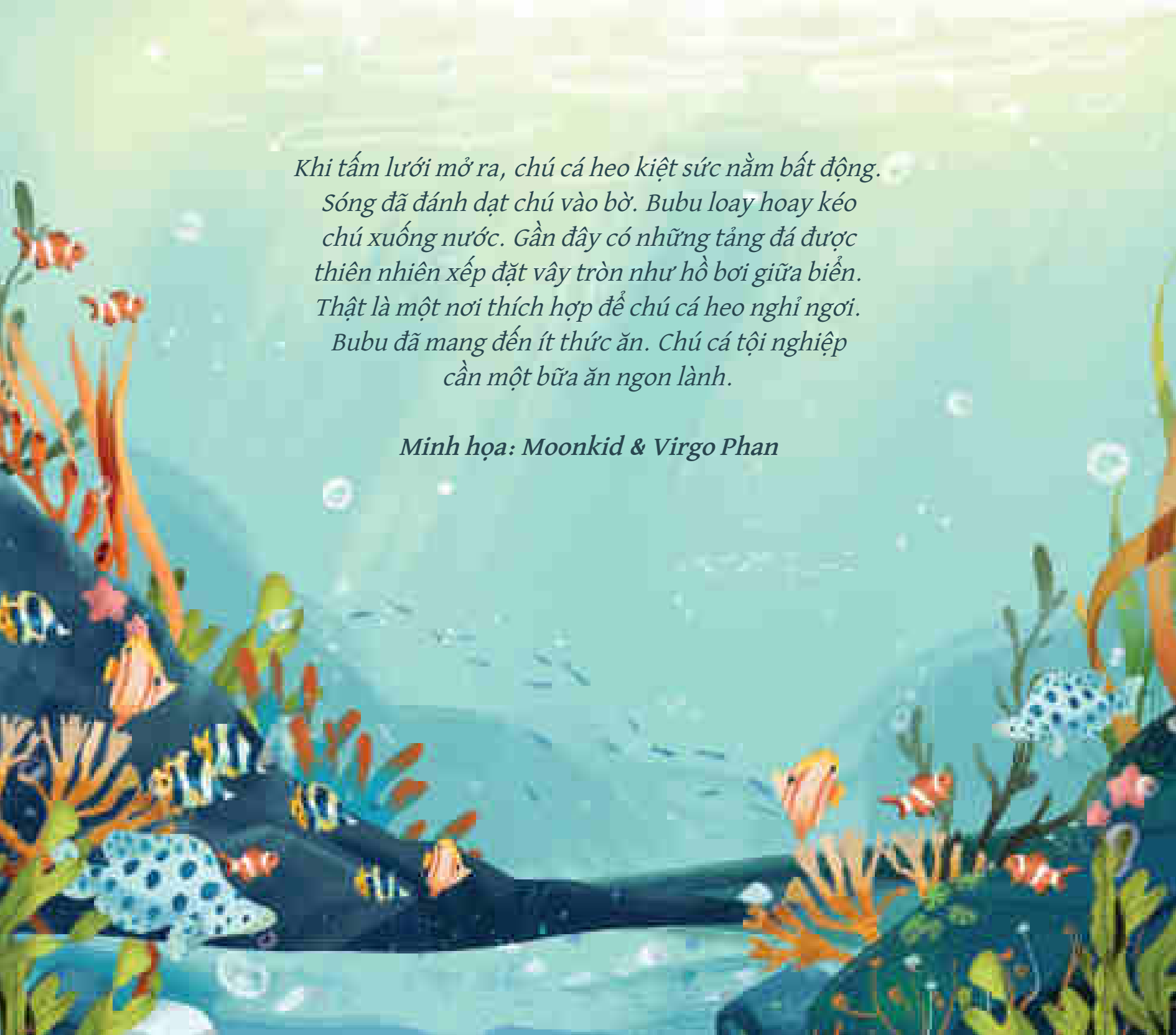
Website: www.nxbphunu.com.vn

CHI NHÁNH

16 Alexandre De Rhodes - Q.1 - Tp. Hồ Chí Minh

Điện thoại: (028) 38294459 - 38228467

*Khi tấm lưới mở ra, chú cá heo kiệt sức nằm bất động.
Sóng đã đánh dạt chú vào bờ. Bubu loay hoay kéo
chú xuống nước. Gần đây có những tảng đá được
thiên nhiên xếp đặt vây tròn như hồ bơi giữa biển.
Thật là một nơi thích hợp để chú cá heo nghỉ ngơi.
Bubu đã mang đến ít thức ăn. Chú cá tội nghiệp
cần một bữa ăn ngon lành.*

Minh họa: Moonkid & Virgo Phan